

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ပိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ပိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
**“လူငယ်တွေကြားက မူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာကို
 ဘယ်လို အဖြေရှာမလဲ”**

ဖြစ်ပါတယ်။
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ
 မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“လူငယ်တွေကြားက မူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာကို ဘယ်လို အဖြေရှာမလဲ” (နေသွင်ညိုက)

အသစ်ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ အစိုးရရဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး ထိန်းချုပ်ရေး မူဝါဒဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ ရှည်တောင့်ရှည်ကြာ မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရေးအတွက် အပေါင်းလက္ခဏာ ခြေလှမ်းအဖြစ် ကြိုဆိုခဲ့ကြပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် မူဝါဒတစ်ရပ်ရဲ့ အကောင်အဆိုးဆိုးရာမှာ ဘယ်လို အ ကောင်အထည်ဖော်သလဲ၊ လက်တွေ့မှာ ဘယ်လိုအကျိုးဆက်တွေ ထွက် ပေါ်လာသလဲဆိုတဲ့ရလဒ်နဲ့ တိုင်းတာရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအများဆုံး

အခုချိန်အထိတော့ မြန်မာဟာ ကမ္ဘာမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်ပြီးရင် ဘိန်းအများဆုံးထုတ်လုပ်တဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဝေလံခေါင် ဖျားတဲ့ တောင်ပေါ်ဒေသတွေမှာ ဘိန်းကိုစိုက်ပျိုးပြီး ဘိန်းဖြူ (Heroin) အဖြစ် ထုတ်လုပ်ပါတယ်။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေနဲ့ ပြည်ပဈေးကွက်အထိ တရားမဝင် လမ်းကြောင်းတွေကနေ ပျံ့နှံ့နေပါတယ်။

အဓိကအားဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်နဲ့ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ဝေလံခေါင် ဖျားဒေသတွေမှာ ဘိန်းအများဆုံးထုတ်လုပ်ပြီး ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ဘိန်း စိုက်ပျိုးတဲ့ အိမ်ထောင်စုပေါင်း သုံးသိန်းရှိတယ်လို့ သုတေသန စစ်တမ်း တစ်ခုမှာ ဖော်ပြပါတယ်။ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရရှိတဲ့ ဘိန်းတချို့ကို ရိုးရာအ စဉ်အလာနဲ့ ဆေးဝါးအတွက် အသုံးပြုသော်လည်း အများစုကို ပြည်တွင်း နဲ့ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ဆီ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချတဲ့ ဘိန်းဖြူအတွက်ကုန်ကြမ်း တွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ မြန်မာပြည်ဟာ ရာဘာ (ရာမ) လို့ ခေါ်ကြတဲ့ အိမ်ဖီ တမင်း အမျိုးအစားဆေးပြား အများဆုံးထုတ်လုပ်တဲ့ နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါ တယ်။

ဒီနှစ်ပိုင်းတွေအတွင်း အလွယ်တကူနဲ့ ရနိုင်တဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး မျိုးစုံဟာ ကျောင်းသားတွေ၊ လူငယ်တွေကို လမ်းမားပို့ပေးနေပါတယ်။ ဘိန်းဖြူ၊ ဘိန်းမဲ၊ မက်အိမ်ဖက်တမင်းနဲ့ ဆေးခြောက်တို့မှာ လူငယ်တွေ ကြား အသုံးများတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

စိုးရိမ်ဖွယ်ကိန်းဂဏန်းများ

မြန်မာနိုင်ငံမှာ မူးယစ်ဆေးဝါး အကြောထဲ ထိုးသွင်းသူသုံးဦးမှာ တစ်ဦးဟာ HIV ကူးစက်ခံထားရသူ ဖြစ်ပါတယ်။ သာမန်ပြည်သူတွေကြား ကူးစက်ပျံ့ပွားမှုနှုန်းထက် ၄၈ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမို မြင့်မားနေပါတယ်။ ကချင် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တချို့နယ်မြေတွေမှာ မူးယစ်ဆေးဝါး အကြောထဲ ထိုး သွင်းသူနှစ်ဦးမှာ တစ်ဦးဟာ HIV ကူးစက်ခံရသူ ဖြစ်ပါတယ်။ တနိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ HIV အသစ် ကူးစက်ခံရသူ ၁၀ တိုင်းမှာ သုံးဦးဟာ မူး ယစ်ဆေးဝါး အကြောထဲ ထိုးသွင်းသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၅ ကနေ ၂၀၁၀ အကြား HIV အသစ် ကူးစက်မှုနှုန်းဟာ မူးယစ်ဆေးဝါး အကြော ထဲ ထိုးသွင်းအသုံးပြုသူများမှာ အမြင့်ဆုံးဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ခန့်မှန်းကြပါ ပါတယ်။ မူးယစ်ဆေးဝါး အကြောထဲထိုးသွင်းသူ (၇) ဦးမှာ တစ်ဦးသာလျှင် မက်သဒုံး ဆေးထိန်းကုသမှုကို လက်လှမ်းမီကြပါတယ်။

မူဝါဒအသစ်

မူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာဟာ လွှတ်တော်အတွင်း အစောဆုံး

ဆွေးနွေးတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေထဲက တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံး အငြင်းပွား ရတဲ့ မူကြမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေအရ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသူကို အကျဉ်းချ ဖြစ်ဒဏ်ကနေ ကင်းလွတ်ခွင့်ထည့်သွင်းတင်ပြထားတဲ့ကိစ္စကို လွှတ်တော် အမတ်တွေကြားမှာ အခြေအတင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။

ဥပဒေကြမ်းအရ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးစခန်း သို့မဟုတ် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးစခန်းမှာ ဆေးဖြတ်နေတဲ့ အချိန်အတွင်း စည်းကမ်းချက်များ ကိုဖောက်ရင်၊ လူမှုအကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေကို တစ်ရက် နှစ်နာရီနဲ့ အ နည်းဆုံး နာရီ ၁၈၀ မှ နာရီ ၂၄၀ အထိ ကိုယ်တိုင် လုပ်အားဖြင့် အခမဲ့ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေ ပါဝင်ပါတယ်။

နောက်ဆုံး ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့မှာ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး ဌာနက တရားဝင်ကြေညာတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး ထိန်းချုပ်ရေးမူဝါဒမှာ လက် တွေ အကောင်အထည်ဖော်မယ့်ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့် ဖော်ပြထားပါတယ်။ မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မှု လျှော့ချနိုင်ရေး၊ အစားထိုးဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၊ သုံးစွဲမှုလျှော့ချရေး၊ နိုင်ငံတကာနဲ့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး၊ သုတေသနနဲ့ သုံးသပ်ချက်၊ လူ့အခွင့်အရေးနဲ့အညီ ဖြစ် ရေး စတဲ့အချက်တွေ ပါဝင်ပါတယ်။

ရဲအင်အားမလုံလောက်

မူးယစ်ဆေးဝါး တားဆီးနိုင်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့ အနေနဲ့ သုံးစွဲမှုကြို တင်ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ ကုသရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ ထုတ်လုပ်မှုလျှော့ချရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် စိန်ခေါ်မှုသစ်များဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ အစားထိုးဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ စတဲ့ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ငါးဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။ အမျိုးသားမူးယစ်ဆေးဝါး ထိန်းချုပ်ရေးမူဝါဒသစ် ပေါ်ပေါက်ဖို့အတွက်လည်း လူမှုအဖွဲ့အစည်း၊ အစိုး ရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းတွေကို ဆွေးနွေးဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးမှာ တာဝန်ရှိတဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့မှာ အင်အားမလုံလောက်တဲ့ လက်တွေ့ပြဿနာ ကြုံနေရပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ အစိုးရလက်ထက်က တနိုင်ငံလုံးမှာ မူးယစ်တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ ၅၀ နဲ့ ဖွဲ့ စည်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ပေမယ့် တနိုင်ငံလုံး မြို့နယ်အချိုးနဲ့ တွက်ကြည့်ရင် တော့ တပ်ဖွဲ့အင်အား မလုံလောက်တဲ့အကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့က ဝန်ခံပြောဆို ခဲ့တာလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာ ကြီးကြီးမားမားရှိနေတဲ့ ကချင် ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်တို့မှာ (Patjasan) ပတ်ဂျာဆန်တို့လို လူထုအခြေ ပြု မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့တွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး အငြင်းပွားဖွယ် ရာ ကိစ္စတချို့လည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။

မထိရောက်တဲ့ နည်းလမ်းများ

၂၀၁၆ ခုနှစ် မေလအတွင်းက ကယားပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းနဲ့ ကချင် ပြည်နယ်တို့ကစလို့ ကယား၊ ကယန်း၊ ရှမ်း၊ ပအိုဝ်း၊ လားဟူး၊ တအာင်း (ပ လောင်)နဲ့ ကချင်ဘိန်းစိုက်တောင်သူတွေနဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေက နီးနော ဖလှယ်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ပြီး သူတို့အခက်အခဲတွေကို ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါ တယ်။

ဒီလို ထုတ်ပြန်ရာမှာ “အစိုးရသစ်အနေဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မာသည့် အစားထိုးသီးနှံအစီအစဉ်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများကို မဖော်ဆောင်ပေးနိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး အတင်းအဓမ္မ ဘိန်းတိုက်ဖျက် ခြင်းမျိုးကို ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်” လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဘိန်းရိုက်သိမ်းရာသီမျိုးမှာ ဘိန်းခင်းတွေ ဖျက်ဆီးခံရမယ်ဆိုရင် တခြား သီးနှံ စိုက်ပျိုးဖို့ အချိန်နှောင်းပြီး အရင်းအနှီးနဲ့ လုပ်အားတွေ အလွန်ဆုံးရှုံး နှစ်နာတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဘိန်းစိုက်တောင်သူတွေဟာ စီးပွားဖြစ် အကြီး အကျယ် စိုက်ပျိုးခြင်းမဟုတ်ဘဲ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနဲ့ ရိက္ခာဖူလုံရေးအတွက်သာ စိုက်ပျိုးတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ အစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးထိန်း ချုပ်ခြင်း နည်းလမ်းဟာလည်း မထိရောက်ဘူးလို့ ဝေဖန်ထောက်ပြခဲ့ကြပါ တယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်းက ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ Transna-tional Institute ရဲ့ အစီရင်ခံစာမှာ “မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူ အများစုမှာ မူးယစ်ဆေးအနည်းငယ် သို့မဟုတ် ဆေးထိုးအပ်လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း တို့ကြောင့် ရဲအရာရှိများနှင့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ခြိမ်းခြောက် မှု အလှည့်စားပြုမှုတို့ကို ရင်ဆိုင်နေရဆဲ၊ ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် ဒေသခံလူထုကလည်း မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူတွေကို စိတ်ဓာတ် ပိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းသူများအဖြစ် နှိမ်ချဆက်ဆံကြသည်” လို့ ဖော်ပြခဲ့ ပါတယ်။

ငါးကြီးကြီးတွေလွတ်နေဆဲ

မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီးနိုင်နင်းရေး ရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ မှတ်တမ်းတွေ အရ တနိုင်ငံလုံးမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့ဆိုင်တဲ့ အမှုတွေက နှစ်စဉ်တိုးနေပါ တယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါး အမှုပေါင်း ၆၄၁၄ မှု ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး တ ရားခံ ၉၁၈၈ ဦး ကျူးလွန်ခဲ့တယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာတော့ မူးယစ်ဆေးဝါး အမှုပေါင်း ၈၈၀၀ မှု ဖမ်းဆီးရရှိခဲ့ပြီး တရားခံ ၁၃၅၉၁ ဦး ကျူးလွန်ခဲ့တယ် လို့ ရဲမှတ်တမ်းတွေအရ သိရပါတယ်။ နှစ်စဉ် မူးယစ်ဆေးဝါး ဖမ်းဆီးရရှိ မှုများမှာ လူသိများပြီး သုံးစွဲမှုမြင့်မားတဲ့ ဘိန်း၊ ဘိန်းဖြူနှင့် စိတ်ကြွရူးသွပ် ဆေးပြား ဖမ်းဆီးရရှိမှု များလာတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ သင်္ကြန်ကာလအတွင်းမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးဖမ်းဆီးရမိမှု မနှစ်ကထပ်ပိုများလာပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး တရားခံပေါင်း ၁၀၀ ကျော် ဖမ်း ဆီးရမိခဲ့တယ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့က သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၇ ဧပြီ ၁၂ ရက်ကနေ ၁၆ ရက်အထိ မူးယစ်ဆေးဝါး အမှုပေါင်း ၇၀ နဲ့ တရားခံအမျိုးသား ၉၄ ဦး၊ အမျိုးသမီး ၈ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၀၂ ဦးကို ဖမ်းဆီး ရမိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဖမ်းဆီးရမိတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေထဲမှာ စိတ် ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား၊ ဘိန်းဖြူ၊ ဆေးခြောက်တို့ ပါဝင်ပါတယ်။ ၂၀၁၆ သင်္ကြန်ကာလတုန်းကတော့ မူးယစ်ဆေးဝါးအမှုပေါင်း ၅၄ မှုနဲ့ တရားခံ ခံပေါင်း ၇၈ ဦး ဖမ်းဆီးရမိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီကိန်းဂဏန်းတွေအပြင် မြန်မာပြည် မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာ မှာ ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ ကွင်းဆက်တစ်ခုရှိတယ်လို့ ဝေဖန်သူတွေက ဝေဖန် လေ့ ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ မြန်မာပြည်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါး အကြီးစား ဖမ်းဆီးရမိတဲ့အခါ ပိုင်ရှင်မဲ့တွေ ဖြစ်နေပြီး၊ အလုံးအရင်းထုတ်လုပ်၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသူတွေက လွတ်မြောက်နေတယ်လို့ ဝေဖန်သူ တွေက ထောက်ပြကြပါတယ်။